

Nyflamenco – Nyfolkdans

Den första Nyflamencofestivalen hölls på Södra Teatern i Stockholm helgen 11-15 januari med bl a Svenska Flamencoföreningen Sacai som arrangörer. Lars Farago rapporterar från fyra inslag, föreställningarna *Suecia?* och *Cuentame Lluvia (Berätta regn för mig)*, dokumentärfilmen *Bailaores* och seminariet *Nyflamenco?*.

Är det vettigt att tala om nyflamenco? Skulle vi kunna tala om nyfolkdans? Flamenco, folkdans, kultur är alltid i förändring. För att vara intressant måste traditionell kultur genomsyras av artisternas personlighet och den tid vi lever i. Men förnyelse, experiment är alltid ifrågasatt av bevararna, grindvakterna, de som blivit bevarare genom att de förälskat sig i ett uttryck som de inte vill se förändrat och de som lever på att förmedla en kunskap som cementerats i den form den blev inlärd.

Den prisbelönade dokumentärfilmen av Albertina Pisano är en kraftfull plädering för rätten att utvecklas, att hålla kulturen levande och göra den angelägen i nuet. Fyra artister som förnyat flamencon presenteras och kommenteras av en femte mer traditionalistisk. Det är en film som alla folkdansare oberoende av genre borde se. Själv ska jag se om den så fort jag får möjlighet. Artisternas korta och kärnfulla motiv för sitt förnyelsearbete gör intryck och manar till efterföljd. Det är helt enkelt som de säger. Vill man vara en professionell konstnär så måste man leva för sin konst och uttrycka sig själv. Jag får en väldig lust att se mer av de föreställningar som passerar förbi som korta antydningar i filmen även om jag inte till fullo håller med den artist som valt att skildra livets mörka sida och föredrar den konst som är ful framför den som är vacker.

Artister tvingade till tystnad

Kanske har DN:s recensent (16/1) rätt i att allt inte är så nytt som det hävdas i presentationerna av festivalen. Flamencon har inte stått stilla och experiment med dansen och musiken som grund har även gjorts tidigare. Men jag tror samtidigt

att det ligger mycket i det som den finska koreografen och dansaren Kaari Martin sa på seminariet, att den långa Francodiktaturen hindrat nyskapande. Många som tidigt under 1900-talet påbörjat en nyskapande- och förändringsprocess dödades eller tvingades till tystnad, passivitet eller flykt. Artisterna tvingades att hålla flamencon inom ofarlighetens ramar och dölja sina innersta tankar och känslor.

Festivalen och seminariet vittnade om att det idag finns en ny vitalitet. Det är ofta lättare att vara radikal för dem som inte befinner sig mitt i traditionen utan närmar sig den utifrån. Det hävdade flera seminariedeltagare bl a Beata Alving huvudlärare i flamenco på Danshögskolan och en av dansarna i det prisbelönta verket *Cuentame lluvia* av Kaari Martin (koreografi) och Roni Martin (komposition). Dansare som tar till sig en annan kultur än den egna har ett större behov av att förstå och motivera sitt arbete om de arbetar med en kultur som för många i hemlandet är främmande och annorlunda. På Danshögskolan ägnas därför mycket tid åt analys och reflektion. Själva miljön, mötet med dansare i andra genrer, medvetna inslag i utbildningen med lektioner i koreografi, musik mm skapar valmöjligheter som kan vara svårare att erövra för den som lär sig dansen inom en traditionell miljö där flamencon är ett självklart socialt och sceniskt språk. Därför kan flamencontövarna utanför Spanien ge viktiga bidrag till konstformens utveckling.

Flamencons tre former

Vad är flamenco? På seminariet gav Åsa Danielsson, ordförande i Sacai och dansare i *Suecia?*, en lättfattlig bakgrund och överblick. Flamenco är dans som tolkar sången, dansen är en del av och driver

musiken. I grova termer kan flamencon klassificeras i tre former: zigensisk stil (det heter inte romsk bland utövare i Spanien) som är mycket dynamisk, temperamentsfull och där fötterna spelar den viktigaste rollen, sevillansk stil, som är elegant och tjusig med tydliga könsroller där man dansar med redskap som schal och kastanjetter och slutligen nyflamenco som är ett sammanfattande begrepp för brott mot de givna reglerna och för sökandet efter ett eget personligt uttryck,

Nyflamenco tar sig många uttryck. Foto: Robert Gyulavari/Tim Jansson.

FramSteg

DANS med ATTITYD

Street – Halling – Flamenco

Om rytm, improvisation, utstrålning och musikalitet.

Om utveckling, nutid-framtid, inspiratörer, tradition och förnyelse.

Lördag 17 februari 2007 – fri entré

- **12.30 – 16.30 Samtal och workshop** (25-30 platser)

- **18.00 – 19.00 På scenen: Street-Flamenco-Halling** (120 platser)

- **19.30 – 23.00 Dansjam med livemusik och DJ:s**

Inspiratörer på seminariet och på scenen:

Beata Alving är en av Sveriges främsta flamencodansare och pedagoger, känd för rytmisnne, flamencokänsla och pondus. Hon har uppträtt internationellt som solist bl a i Compañía de Israel Galván men även dansat i andra kompanier i Sverige och utomlands. År 2006 belönades hon i tävlingen XV Certamen de Danza Española y Flamenco i Madrid. Beata är även huvudlärare i flamenco på Danshögskolan.

Damon Frost började som gatudansare i San Francisco 1981. Damon har dansat streetfunk, boogaloo/ popping/ electric boogie i 20 år. Damon är en stor förebild för streetdansare i Sverige och internationellt i egenskap av lärare, dansare och en av grundarna av Bounce. Damon komponerar musik och skriver texter både för sin duo Hearin' Aid och för andra. 2006 belönades Hearin Aids debutskiva "Boomtown Lucy" med P3-Guld för bästa HipHop.

Hallgrim Hansegård dans, Andreas Ljones, fiol och Andreas Bratlie, slagverk, den kreativa kärnan i Frikar danscompany. De arbetar bl a med att kombinera den frirytmska norska folkmusiken med den macho och rytmiska solodansen halling eller laus. Hallgrim är utbildad på Academy of Digital Arts i Florens och arbetar även sceniskt med video och animation i kombination med dans. www.laus.no

18.00 – 19.00 På scenen: Street-Flamenco-Halling

Improviserat Streetsolo - Damon Frost

Flamencostycke - Beata Alving med Erik Steen på gitarr.

Work in progress: Street och Flamenco - Beata Alving, dans/Damon Frost, dans/Conny Laxell, slagverk
Halling/laus och ev VJ:ing - Hallgrim Hansegård, dans/Andreas Ljones, fiol/Andreas Bratlie, slagverk

19.30 – 23.00 Dansjam med livemusik och DJ:s

Dansmöte på golvet. Kom och dansjamma, inspireras och visa vad du gör med dansen oavsett om du är dansare, pedagog, koreograf eller nybörjare. Träffa dansfolk från olika genrer. Särskilt välkommen du som håller på med modern dans, Street, breaking, spanskt, jazz, halling el. annan folkdans. Livemusiker och DJ:s spelar och jamar olika rytmer för er hela kvällen. Program uppdateras på : www.danshogskolan.se (kalendariet) el www.stallet.st

Begränsat antal platser på samtal och workshop samt föreställning. Bokning ger företräde.

Info/bokning Sonia Grunler: sonia.grunler@danshogskolan.se eller tel 076 5272632

Arrangörer: Danscentrum, Danshögskolan, Danskonsulenter i Stockholm, RFoD-Stockholm, Stallet Folk och Världsmusik, Studieförbundet Vuxenskolan med stöd från Kulturrådet, Landstinget Stockholm, Rikskonserter, Stiftelsen framtidens kultur.

ofta berättande, gärna till annan musik än den traditionella.

Åsa Danielsson var själv en av tre dansare i upremiären av *Suecia?* koreograferad av Angel Rojas, ledare för Nueva Balett Español till musik av och med Bazar Blå (inspelad). Folkmusiken i Bazar Blås tappning passade bra till dansen som var mjuk och böljande och skickligt utförd. Riktigt på vilket sätt Sverige och svenskarna skildrades i dansen hade jag svårt att förstå. Jag tycker inte heller att samspelet mellan musik och dans hade landat riktigt i koreografens eller möjligen dansarnas kroppar. Den korta föreställningen ger dock mersmak – det finns uppenbarliga spännande möjligheter till möten mellan nyfolkmusik och nyfolkdans som jag hoppas fler ska ta vid och utforska vidare både inom flamencovärlden och i andra delar av den stora folkdansfamiljen.

Lars Farago

Kommande FramSteg

Möt Beata Alving på FramSteg som den 17 februari hålls på Danshögskolan i Stockholm. Hon medverkar tillsammans med Andreas Berchtold och Damon Frost samt musikern Conny Laxell även i en produktion som är specialbeställd av Rikskonserter. Alla utom Andreas är med 17/2. Den färdiga föreställningen ingår i utbudet till barn och ungdomar 2008. Läs mer om FramSteg ovan.

FramSteg på Stallet i Stockholm 24 mars kl 12.30-16.30 kommer att ta upp *Dans som symbol – att förmedla berättelser, myter, känslor ...* Medverkande blir Kristina Borgkrans med en lång bakgrund i klassisk indisk dans och Helena Lambert dansare och koreograf som arbetar med buto och nutida dans. Vi söker vår tredje medverkande från teatervärlden med erfarenhet av att ha arbetat med nordisk folklig dans som del av teaterföreställningar. Läs programmet på www.rfod.se eller www.stallet.st.